

د صحرا زهرای

د عمر مختار د ژوند کیسي

لېکوال: ابي شاکر مسلمان
زباړن: روح الله سعادت

Ketabton.com

۱۴۰۳ هـ_ ش

عمر مختار

بسم الله الرحمن الرحيم

عمر مختار

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم : د عمر مختار داستانونه

موضوع : د شهید عمر مختار ژوند لیک

لیکوال : ابوشاکر مسلم

ژباړن : روح الله سعادت

عمر مختار

اهدا

گراني مور جاني ته چي زه يي د ژوند په هره شيبه
کي يوازي نه يم پريښودی، او خپل مهربانه سيوری
يي راباندې لورولی دی.

عمر مختار

فهرست

- د عمر مختار زوکړه او بنوونکي يي ۶
- د عمر مختار اخلاقي ځانگړتياوي ۸
- عبادت او د قرآن کریم تلاوت ۹
- شجاعت او سخاوت ۱۰
- د استعمار دوره او د مبارزي پيل ۱۱
- د ايټاليایانو جنگ له عثمانیانو سره ۱۲
- د عمر مختار مهم جنگونه ۱۳
- چريکي جگړي ته مخه ۱۴
- د عمر مختار اسارت ۱۴
- عمر مختار په زندان کي ۱۵
- د عمر مختار زندان ۱۵
- د محکمي د حکم تصويرونه ۱۷

عمر مختار

د دار لرگی..... ۱۸

د عمر مختار مقام..... ۲۰

د صحرا د زمري عمر مختار په زړه پوري داستانونه

اول داستان: له ايټاليائيانو سره مبارزه كافي ده قرآن مه وايه..... ۲۲

دوه يم داستان: ای عمره ولي دومره ژاري..... ۲۲

دريم داستان: د عمر مختار او جلا د داستان..... ۲۳

څلورم داستان: موږ اسيران نه وژنو..... ۲۴

پنځم داستان: وروستی خبري د څه دي..... ۲۴

شپږم داستان: عمر مختار او ايټاليایي عسکر..... ۲۵

اووم داستان: د عمر مختار خبري اتري له طاغوتي افسر سره..... ۲۵

اتم داستان: ايټاليا الوتکي لري او موږ يي نلرو..... ۲۷

نهم داستان: دا ګوته هيڅ کله..... ۲۸

لسم داستان: د قاضي پوښتنی له عمر مختار څخه..... ۲۸

د عمر مختار طلايي خبري..... ۲۹

عمر مختار

د عمر مختار زوکړه، د ماشومتوب دوره او ښوونکي

شيخ (علي صلابي) مشهور لیبایي لیکوال چې ډیر خدمتونه یې د تاریخ برخه کي کړي دي، د عمر مختار اړوند داسي زیاتوي.

(عمر بن مختار بن عمر المنفي الهلالي) پېژندل شوی په عمر مختار او لقب یې شيخ شهدا او شيخ مجاهدین او د صحرا زمری د عربي او اسلامي نړی یو له پېژندل شویو او پیاوړیو کسانو څخه وو په کال ۲۰ اگست ۱۸۶۲ میلادي یا هم ۱۸۵۸ په یوه دینداره کورنۍ، په جنزور کلي بطنان د استان توابع برقه په جبل الاخضر یا په شین غره کي دي نړی ته سترکي غړولي دي.

پلار یې مختار بن عمر د منفه له قبیلې د فرحات له خاندان څخه وو، چې په غیرت او لوړو اخلاقو مشهور وو، په همدې دلیل په هماغه کال کي چې د عمر تربیت یې په غاړه وو هغه یې د سنوسیه اسلامي حزب چې قران او سنت ته ژمن وو تعلیم حاصل کړ.

پلار یې د حج د مراسمو د ادایني په موخه د حج په سفرکي وو چې وفات سو.

اما مخکي له وفات څخه یې خپل ملکري احمد غریاني د شيخ ورور په زاویه سیمه کي وصیت کوي

چې خپل ورور ته یې ورسوي چې د دوو زمانو عمر او محمد مسولیت په غاړه واخلي.

عمر مختار

احمد غرياني د عمر مختار وصيت د هغه ورور شيخ حسين بن عمر ته ورسولو شيخ يوه لحظه هم د خپل ورور له وصيت څخه غافل نشو، نو د عمر او محمد تربيه يې خپلو لاسونو كې واخستله او دوى دواړه وروڼه يې د بنار يه دار القرآن (زاويه) كې شامل كړل تر څو چې وروسته عمر مختار د تحصيل له پاره د خپلو ترو زمانو سره د الجعوبي تحصيلي مركز ته ولاړ.

عمر مختار په واره عمر كې د خپلو استادانو توجه ځان ته جلب كړه، هغه داسې يتيم وو چې خلك به يې د قرآن كريم تلاوت را بلل او له يتيمانو سره به يې ښه چلند ته تشويقول تر څو د دوي له ژوند څخه ترخي شيبې كمې شي.

عمر مختار لا د كوچني والي په پړاو كې وو چې نابغه توب او لوى استعداد يې څرکند شو او د دې سبب شو چې د خپلو استادانو توجه ځان ته جلب كړي، د جعوب مركز ډير كسان وروزل او د اسلام دين يې نورو ته هم ورسولو،

د جعوب تعليمي مركز زده كوونې وروسته له څو كاله تعليم څخه د ليبيا او افريقا مختلفو سيمو ته د تبليغ لپاه ولاړل تر څو تور خلك هم اسلامي تربيه تر لاسه كړي.

عمر مختار اته كاله په جعوب مركز كې تير كړل او مختلف قسمه ديني علوم لكه فقه، حديث او تفسير ياد كړل.

د ده مشهور استادان هر يو شيخ زورالي مغربي، شيخ سعيد جواني، شيخ اعلامه فالح بن محمد بن عبد الله او نور وو دوي ټولو د عمر مختار په پوهه او اسلامي دعوت اقرار كاوو.

عمر مختار

عمر مختار په خپلو مسولیتونو کې خیرک او دقیق وو او له دې امله په جدیت، استقامت، او صبر کې مشهور وو .

عمر مختار د ځوانۍ په پړاو کې وو چې د خپلې سیمې له محیط او آب هوا باندې ښه پوهه وو ډیر زیات علم یې درلود ، د قبیلو په متحد کولو د صحراييې او بیاباني لارو کې بلدیا د مختلفو بوټو نوعت او خواص یې پې زده وو.

هغه د هرې قبیلې او قوم ځانګړتیاوې پېژندلې.

««««»»»»

د عمر مختار اخلاقي ځانګړتیاوې

عمر مختار متوسط قد مخ په لوړ والي درلود نه ډیر چاق او نه ډیر ډنګر ، نیولې غږ، بیاباني لهجه،

استوار فساحت یې درلود خبرې یې پېوسته وې او ملال آوز نه وو، د خبرو کولو په وخت کې یې د موسکا په وجه مخکني غاښونه ښکارېدل،

ښکلې اخلاق یې لرل با وقاره او په کارونو کې جدي وو.

««««»»»»

عمر مختار

عبادت او تلاوت د قرآن کریم

عمر مختار د لمانځه په ادا کولو او په وخت سره یې دیر باند وو، او روزانه یې قرآن تلاوت کولو،

هغه په اونۍ کې یو ځل قرآن ختم کولو،

قرآن ته همیشه توجه کول، د ایمان قوه د عمر مختار په زړه کې ځای درلود د دې قوي ایمان برکت وو چې ښه صفتونه لکه امانت داري، شجاعت، ریښتولې، له ظلم سره مبارزه، عاجزي او اطاعت په عمر مختار کې ځای درلود.

ده به همیشه د الله ج قوانین عملي کول او د سهار په لمانځه پابند وو، او بغیر له لمانځه به هم په اوداسه وو، یو روایت کې راځي، کله چې د السنوسیه حزب سره یو ځای شوم په یاد کې یې چې کوم مشر د پرته له اوداسه څخه وي.

محمود الجهمیر یو له مجاهدینو، د عمر مختار په خپلو خاطرو کې لیکي، ما به دې عمر مختار سره ډوډۍ خوړله یو ځای به پریوتو په یاد یې نلرم چې هغه د ټوله شپه ویده وي اغلب زیات له ۲ تر ۳ ساعته څخه زیات نه ویده کیدو او ټوله شپه به یې په تلاوت سبا کوله له الله ج څخه زیات ویریدی هغه په ټوله معنی یو مجاهد وو.

محمد طیب اشهب هم ورته زکر کوي چې عمر مختار به د شپې دیر تلاوت کولو او زیاتوي یو له هغو دلایلو چې عمر مختار د ژوند په

عمر مختار

وروستيو سختو آخري شيبو کي پري ممتاز وو له قران سره مينه او د قرآن تطبيق وو ځکه قرآن د استقامت او هدايت لويه منبع ده عمر مختار له قران کریم سره زياته مينه درلوده وايي چي کله د دار تختي ته روان وو دا ايت يي تلاوت کولو

(يا ايتها النفس المطمئنه ارجعي الی ربک راضيه مرضيه)

«««»»»»

شجاعت او سخاوت

شجاعت او سخاوت دوه ښه ځويونه له زلمی توبه په عمر مختار کي وو، په ۱۸۹۵ ميلادي کال کي عمر مختار له يو هيت سره چي پکښي محمد مهدي السنوسي دوه يم مشر د دي حزب سوډان هیواد ته سفر وکړ، د سفر په دوران کي د سفر خلک په سيمه کي د يوه وږي زمري سره مخ کيږي چي سخت تري ويريږي ځينو يي وويل چي زمري ته به يو اوښ حلال کړو، عمر مختار دا وړانديز رد کړ او ويي ويل موږ انسان ته باج نه ورکوو پاته شوه د يوه حيوان کيسه او وي ويل چي دا بيغیرتي ده، کله چي قافله د زمري ځای ته ورسیده نو زمري پري حمله وکړه نو بعضي کسان دي ته حاضر شول تر څو اوښ ورته حلال کړي خو عمر مختار په خپل يوناني توپک ډز پري وکړ له څو ډزو وروسته هغه زمري مړ شو او پوست يي تري وويست او په لاره کي يي ځورند کړ د عبرت لپاره.

عمر مختار

وروسته مهدي السنوسي په كال ۱۸۹۷ ميلادي كي عمر مختار يي د زاويه القصور سيمي چي په جبل الاخضر كي موقعيت لري د دي منطقي شيخ يي مقرر كړ او د دي سيمي بغاوتونه يي غلي كړل او په سيدي عمر لقب ونومول شو چي د ډيرو ستر خلكو په نصيب كيري.

«««»»»

د استعمار دوران او د مبارزي پيل

په حقيقت كي د شجاعت ځانگړتياوي په عمر مختار كي په چاد كي د فرانسويانو او په لیبی كي د ايتاليا په وړاندي په جگړو كي څرگندي شوي.

كله چي د فرانسوي استعمار په كال ۱۹۰۰ ميلادي د چاد هيواد باندي حمله وكړه د السنسويه حزب يو له هغو حزبونو څخه وو چي د استعمار په وړاندي جنگيدل.

په كال ۱۹۰۲ ميلادي كي د السنسويه حزب مشر محمد السنوسي وفات شو، د حزب رهبران له ده څخه وغوښتل چي برقه ته واپس ولاړ شي، وروسته له راتك څخه يي بيا ځلي د شيخ منطقي (زاويه القصور) وټاكل شو، هغه دومره بريالی وو په خپل كار كي چي د عثمانيانو له خوا يي ډير درنښت هم وشو او دا زحمتونه د دي سبب شول تر څو د اتو كلنو لپاره تر ۱۹۱۱ ميلادي پوري په دي دنده پاتي شي او په دي دوران كي يي د انگليسي فوځ په وړاندي د مصر او لیبی په پولو او البرديه او السلوم او مساعد سيمو كي يي بر حاله

عمر مختار

مبارزه کوله او السلوم جگړه په ۱۹۰۸ ميلادي کي مشهوره وه چي د السلوم ښارکوټي د انگليس يانو په تصرف پای ته ورسیده.

«««»»»

د ايتاليایانو جگړه له عثمانیانو سره

په کال ۱۹۱۱ ميلادي کي ايتاليایانو عثمانیانو ته د جگړي اعلان ورکړ، او خپل ځواکونه يي د بنغازي د برقي شمالي ساحلي ښار ته وليږل، په دي وخت کي عمر مختار په کفره د صحرا په زړه کي د سينوسیانو ليدلو ته ورغلی وو په بيرته تلو کي د بنغازي له اشغال څخه خبر شو، وروسته په ډيره چټکتيا سره زاويه القصور ته ستون شو او يو زر کسان يي د خپلي فبيلي څخه د ايتاليایانو د مقابلي ته تيار کړل.

په لومړي ځل عمر مختار خپل خان ته نظامي معسکر جوړ کړ په الخروبه سيمه کي، وروسته يي معسکر الرجمه سيمي ته منتقل کړ او وروسته له عثماني ځواکونو سره په بنينه په ۲۰ کيلومتري د بنغازي جنوب کي يو ځای شو.

په ۱۹۱۲ کال کي چي په بالکان کي جگړه شروع شوه، عثماني دولت له ايتاليایانو سره په سوله مجبور شو او عثماني ځواکونه په شاتک ته مجبور شول چي برقه سيمه هم په کي شامل وه، لیبیایي ځواکونه له دي اقدام څخه نا خوښ وو او د عثماني ځواکونو په وړاندي ودریدل او د دواړه لوريو ترمنځ سخته نښته رامنځ ته شوه

عمر مختار

چي ڊير تلفات يي له دواړه لوريو لږل په همدې دليل عمر مختار مجبور شو چي دا نښته ودروي او تر ۱۹۱۳ ميلادي کال پوري د برقه خواکونو د قوماندې له پاره ولاړ او وروسته احمد الشريف السنوسي يي قومندان کړ او عمر مختار د معاونيت سيمي ته ولاړ.

««««»»»»

د عمر مختار مهمي جگړي

يو له مهمو جگړو چي عمر مختار له ايټاليانو سره کړي وي په ۱۹۱۳ ميلادي کال کي درنه سيمي کي چي دوه ورځي يي دوام وکړ وه، او پکي ۷۰ ايټاليائي عسکر مړه او ۴۰۰ نور زخميان شول.

همدا راز په همدې کال کي د بوشمال جگړه په عين ماره سيمه کي په ۱۹۱۴ ميلادي کال کي وروسته له ام شخب او شلظيمه او الزويتيه او الرحيبه جگړو کي دوام وکړ چي په ټولو جگړو کي عمر مختار حضور درلود او د سيمي خلک يي جگړو ته هڅول.

««««»»»»

عمر مختار

د چريکي جگړو پيل

په ۱۹۲۳ ميلادي کال کي څه وخت چي طرابلس د ليبيا پايتخت د ايټاليانانو لاسو کي سقوط شو عمر مختار د برقه مجاهدينو په قوماندۀ چريکي جگړي پيل کړي،

ده به هر ځل له ۱۰۰ تر ۳۰۰ کسانو سره په ايټالايي عسکرو بريدونه کول او چي ډير تلفات به يي ور وړول بيرته به وگرځيد او دي جگړي ۲۲ کاله دوام وکړ.

په دي موده کي عمر مختار يو نظامي معسکر د مجاهدينو د روزني لپاره جوړ کړی وو په جبل الاخضر سيمه کي چي د دي معسکر مشري د ده په لاس کي وه.

«««»»»

د عمر مختار اسارت

په ۱۹۳۰ ميلادي کال په اکتوبر مياشت کي ايټاليايي عسکرو وروسته له اوږدي جگړي څخه د عمر مختار عينکي او آس ونيول،

په ۱۱ د سپتامبر ۱۹۳۱ ميلادي کي عمر مختار د خپلو کم شمير ملکرو سره د ضريح (رويفع بن ثابت) مشهور صحابي په البيضا ښار کي زيارت ته تللی وو چي ايټاليايي عسکرو تعقيب کړ،

عمر مختار

د عمر مختار له پيدا كولو وروسته د ده له ملگرو سره په عين اللفو په سيمه كې جگړه وكړه د عمر مختار آس زخمي شو او په ځمكه ولويد تر څو چې ونيول شو.

««««»»»»

عمر مختار په زندان كې

عمر مختار وروسته له اسارت څخه بنغازي ته منتقل شو او هلته هيڅ يو خيريال ته د ده سره د ليدلو اجازه نه وه.

وروسته په کوچني خونه كې لري له بنديانو څخه له شديد محافظت لاندي ساتل كېده، ابراهيم سالم عامر د برقه آرام كتاب ژباړن د عمر مختار اسارت باره كې ليكي د عمر مختار په خونه كې يو د لرگي تخت او يو زور فرش وو.

««««»»»»

د عمر مختار محكمه

د مازديگر په ۵ بجو د سپتمبر په ۱۵ د ۱۹۳۱ ميلادي كال عمر مختار يې د برقه پارلمان محكمې ته حاضر كړ او د محكمې پريکړه دا وه چې عمر مختار دې اعدام شي، عمر مختار د محكمې په ځای كې داسې اغيز لرونكي خبري كولي چې د ژباړن په سترگو كې اوبنكي راغلي، نو يو يهودي ژباړن يې ورته راووست.

عمر مختار

وروسته د محکمي له پریکړي څخه وروسته یو ځوان افسر چې روبرتو لونتانو په دې حکم باندې اعتراض وکړ او دا پریکړه یې ضالمانه وبلله او وي غوښتل ترڅو ورته د اعدام پر ځای ابدې حبس واوړوي، محکمي د ده خبرې بابیضه واچولې او دی یې د عمر مختار په پلوي تورن کړ، اما ده وویل چې ټول پوهیږو چې عمر مختار د دین او وطن په دفاع کې محکمه کیږي او دا یو ښکاره حقیقت دی،

دی د دې خاورې یو بچی دی او طبیعي ده چې له خپلې خاورې به دفاع کوي د اشغال گرانو په وړاندې به جنگیږي، اما د دې افسر دفاع فایده ونه کړه او عمر مختار یې په اعدام محکوم کړ او عمر مختار په دې جمله اکتفا کوله فیصله یوازي د الله ج له لوري ده .

«««»»»»

عمر مختار

د عمر مختار د محكمې تصويرونه

الجريدة تصف عمر المختار بأنه زعيم العصاة

المفتي يستقبل موسوليني ويصف المجاهدين بالخوارج

د عمر مختار د شورشيانو مشر نيول

عمر مختار

دا هغه ليکنه ده چې برید برقه مجلي د لیبیا د عمر مختار د نیولو وروسته لیکلي ده، چې په پورته تصویر کې لیدل کېږي، چې د دې هیواد مفتي له موسیلينی اشغالګرو خوشحاله دي.

ډیر د تعجب ځای دی له تیر څخه تر نن پوري همیشه ځایني رسنی او افراد شته، دغه امت ډیر کلونه کېږي چې د خیانت درد تحمل کوي، دا درد خصوصاً په سوریه، فلسطین، او یمن کې زیات لیدل کېږي ځکه زیاد د همدې مفتیانو د خپلو تجاوز کونکو او اربابانو مخکې ولاړ دي تر څو یو تکه ډوډی ورته واچوي هغه ډوډی چې د دې بی گناه خلکو او ماشومانو په وینو سره ده.

«««»»»

د دار لړګی

په ۱۶ د سپتامبر کال ۱۹۳۱م کې د سهار ۹ بجې د چهار شنبې ورځ ایټالیایانو د اعدام حکم د دې مشر مجاهد، د غرونو زمرې په بنغازی جنوب د سلوق سیمه کې واوړو.

ایټالیایانو اصرار کولو چې عمر مختار د خلکو په وړاندې په عام محضر کې اعدام کړي، په همدې سبب یې لوی خلک او د ښار وګړي یې مجبور کړل چې صحنې ته حاضر شي د ګراسیاني په برقه آرام کتاب کې لیکلي چې دې مراسمو ته شاخوا شل زره کسان حاضر وو.

عمر مختار

عيزي له مجاهدينو څخه وو چي د ايتاليائيانو په زندان كي وو د عمر مختار د اعدام باره كي ليكي:

ډيره وحشتناکه صحنه وه څه وخت چي عمر مختار اعدام کيدلو په ډير شجاعت يي د شهادت کليمه ويله او د اعدام په لور ور روان وو او د شهادت کليمه يي تکرار کوله.

د دي لوی سړي څهره د شهادت له مرگ او رضامندي څخه ځليدله، د عمر مختار له رسيدو سره د دار لرگي ته الوتکي په ډير کم رتفا سره پروازونه کول تر څو د عمر مختار د خبرو مخه ونيسي چي غږ يي نږدي خلک وا نوري ځکه چي عمر مختار هغه وخت خلکو ته وينا کوله عمر مختار په ډيره آرمتيا سره د دار لرگي ته ور روان وو، چي جلاد د دار پری کش کړ او هغه يي په شهادت ورسولو،

هغه کسان چي نژدی ولاړ وو دا يي اوريدلو وو چي هغه آذان تکرار کولو او آيت يي تلات کولو.

د ۸۰ کلونو په تيريدو سربيره د عمر مختار نوم په ليبيا كي ځپاند دی، جالبه دا چي نړی وال قانون د هغو کسانو چي عمر يي له ۷۰ کلونو پورته وي عفو کوي يي اما د عمر مختار عمر ۷۳ کاله وو.

«««»»»

عمر مختار

د عمر مختار شخصیت

اعراب په عام طور او مسلمانان په خاص طور په ځانګړي ډول د لیبیا خلک عمر مختار د قهرمان شهید او د صالح رهبر او د سالمی عقیدي نمونه وو، پیژندي او پوهیږی چې خپل ځان او مال یې د دین او هیواد څخه قربان کړل.

موږ نه تسلیمیزو بریالي کیږو یا شهیدان کیږو داپای ندی، باید په کلونو کلونو باندي خپل راتلونکي نسل ته مبارزه وکړو اما زما عمر بدون له شک څخه لوی دی له هغو کسانو چې اعدام کیږي.

دا یوه له مشهورو جملو څخه د عمر مختار ده هغه وخت چې د دي هیواد خلک د معمر قذافي په وړاندي پاڅون وکړ په ژبو یی همدا جمله جاري وه او دا دي بنکارندویي کوي چې د لیبیا خلک تر اوسه هغه په احترام یادوي.

څه وخت چې د انقلاب لومړی څپه په ۱۷ فبروري وویله ټولو ولیدل چې مظاهره کوونکو له ځان سره د عمر مختار تصویرونه لیردول.

وروسته د دکتاتور قزافي د چپه کیدلو وروسته محمد الشریف د محلی شورا ریس د لیبیا انتقالی شورا په خپلو خبرو کي تاکید وکړ چې عمر مختار د هدایت نور دی چې د لیبیا انقلاب له ده څخه الهام واخیست او بریا ته ورسید.

عمر مختار

د عمر مختار احترام تنها په لیبیا کې محدود نه وو بلکې په ځانګړي ډول کافی ده چې د سیلویو برلوسکونی د ایټالیا مخکنی لومړي وزیر د عمر مختار سره په لیدو کې خپل سر تیت اچولی وو، او د لاس په مچي کولو سره یې د لیبیا په خلکو چې ایټالیایانو کوم وحشت کړی وو بېننه غوښتله .

عمر مختار

د صحرا زمري عمر مختار دلچسپ داستانونه

اول داستان: ای عمره... مبارزه له اشغال کونکو سره کافي دی قرآن مه وايه؛

مجاهد يوسف بورحيل د عمر مختار په حضور کی داخل شو چي عمر مختار د قران کریم په تعلیم مصروف وو، او ورته یی وویل ، مبارزه له ایټالیایانو سره کافي ده تاسو ته ، ولي خپل خان د قران په تدریس ماشومانو ته خسته کوي،

عمر مختار خواب ورکړ:

زموږ مبارزه د ټوپک جنگ نه بلکي د عقیدي مبارزه ده.

که ایټالیا په موږ واک او تسلط پیدا کړ فقط په دي خاطر دی چي تعالیم د قران مو پریښی دی...

«««»»»

دوه یم داستان: ای عمره... ولي دومره ژاړي؛

د تاریخ لویان ، د لویو ښخو په ملتیا سره د تاریخ لویان شوي.

د صحرا زمري عمر مختار د خپلي ښخي د مرگ په وخت وژړل، وویل شول ولي ژاړي

عمر مختار وویل: هر کله چي مي غوښتل خيمي ته داخل شم، میرمني مي د خيمي ټوټه پورته کوله، له هغي مي پوښتنه وکړه ولي يي پورته

عمر مختار

کوي. وي ويل تر څو خپل سر جز له يوه الله ج څخه بل چاته تپت نه کړي. رښتيا يي ويلي دي چې د هر لوی سړي شاته، يوه لويه بڼځه ولاړه ده، بڼځی که وغواړی سړي قدرتمند او سر لوري کوي.

««««»»»»

دریم داستان: جلاد او عمر مختار؛

شيخ ابوقتاده وايي: څه وخت چې د خبرو په عنوان د تاريخي لحظي او سرنوشت ساز د انساني مسير په وجود کي سعی او تلاش وکړ، موضوع حقيقي او رښتيني وي، له دي څخه مهمتر که پوه شوي د نن خبري د چي خپله د د بي تفاوته په ځاي کي وکتلو؛ هر وخت د قهرمان عمر مختار دا خبره را په ياد کيږي چې جلاد ته يي وويل:

واي په تا که خلکو ته ووايي، عمر مختار مي په پښو او لاسونو را ولويد تر څو وي بښم دي لوي امام خپل ځای د تاريخ په مسير کي ليد او پوښيدا.

««««»»»»

عمر مختار

څلورم داستان: موږ اسيران نه وژنو؛

عمر مختار له مجاهدينو سره د بریتانیا له مشرک فوځ څخه اسیر ونيولو څه وخت چي راغلل، د اسيرانو خوا ته ،

يوه ورته وويل دا اسيران ووژنه؛

عمر مختار وويل: موږ اسيران نه وژنو؛

ورته وويل شول: ولي هغوي موږ وژني؛

عمر مختار وويل: هغوي زموږ دښمنان دي نه زموږ ښونکي؛

«««»»»

پنځم داستان: وروستی خبري د څه دي؟

څه وخت چي عمر مختار په زندان کي واچول شو، په محکمه کي برتانیایی قاضي ورته وويل وروستي خبري د څه دي؟

ځکه ته د باغيانو مشر یی.

هغه وويل تاسو باید زموږ د ورستنیو نسلونو سره هم مخامخ ښی.

اما دا چي موږ ځنګه ځوانان یو.

عمر مختار

بلکه یوه صحنه یې د هغه دلته وایو، خو شیبې له دې د ثبات غر، د ایټالیا د حکومت له لوري نیول د محاکمې په خاطر.

دا هغه صحنه ده چې عمر مختار د ایټالیایي افسر له لوري تحقیق ورڅخه کیږي.

- آیا له ایټالیایي دولت سره جنگیدلی یې؟
- ویی ویل: هو.
- آیا خلک د دغه جنگ ته هڅول؟
- ویی ویل هو.
- آیا د دې کار انجام ته دې فکر کړی؟
- ویی ویل هو.
- آیا په هغه څه چې وایې یې اقرار کوي؟
- ویی ویل هو.
- څو کاله کیږي د ایټالیا حکومت پر ضد جنگیږي؟
- ویی ویل ۱۰ کاله.
- آیا په هغه څه چې کړي د دې پیښمانه یې؟
- ویی ویل نه.
- آیا پوهیږي چې ډیر ژر به اعدام شي؟
- ویی ویل هو.

د محکمي قاضي وویل چې، زه ډیر ناراحت یم چې آخر داسې کیږي. عمر مختار په ډیر اطمینان سره ځواب ورکړ، بلکه دا بهترینه لاره ده چې خپل ژوند ته مې پای ورکوي.

عمر مختار

قاضي کوبښن کوي تر څو عمر مختار ته فريب ورکړي، په همدې اساس د هغه د عفوي حکم ليکي، او ورته وايي پدې شرط ي يليم چي د ليبيا مجاهدينو ته وليکي چي له جهاد څخه لاس واخلي، عمر مختار قاضي ته گوري او خپله دا تاريخي وينا وايي.:

(هغه سبابه گوته چي په هر لمانځه کي شاهدي وايي چي د الله ج څخه سيوا بل د عبادت لايق نشته او محمد ص د الله ج رسول دی، امکان نلري دا باطله جمله وليکي)

عمر مختار شهيد شو اما د استوارو او په حق باندي ثابت قدمو خلکو کي پاتي شو.

«««»»»

اتم داستان: ايتاليا طياري لري او موږ...؛

عمر مختار رحمه الله ته وويل شول چي د ايتاليا ځواکونه جنگي طياري لري، او موږ يي نلرو.

عمر مختار خواب ورکړ: طياري تر عرش لاندي پرواز کوي که تر عرش پورته؟

وويل شول: تر عرش لاندي...

عمر مختار

عمر مختار وويل: هغه څوک چې تر عرش د پاسه دی، له موږ سره
دی... نو له هغه څه چې تر عرش لاندي دي ډار نلرو.

«««»»»

نهم داستان: دا گوته هرگز...؛

څو ورځي وروسته د تاريخي خبرو اترو په ترڅ کي د گورتسياني
ايتاليائي ژانرال له عمر مختار سره، قاضي يو ليک وليکه چې (که
خپلو تر لاس لاندي خلکو ته ليک وليکي چې له جهاد څخه لاس
واخلي نو تاته به عفو اعلان کړو).

او شهيد عمر مختار په ځواب کي وليکل:

هغه گوته چې په هر لمانځه کي دا شاهدي وايي (لااله الا الله محمد
رسول الله) امکان نلري داسي يو باطل ليک وليکي.

«««»»»

لسم داستان: له عمر مختار څخه د قاضي پوښتنې؛

عمر مختار

- قاضي: ولي له فاشيستي حكومت سره جنگيري؟
- عمر مختار: له دي امله چي زما دين دا امر كړی دی.
- قاضي: آیا كومه ورځ دي دا فكر كړی چي په دي كمو مهماتو به اشغال گران له هيواد څخه وباسي؟
- عمر مختار: هو، ځكه چي دا كار ممكن دی.
- قاضي: نو ته په دي باوري يي چي د دي كار توان لري، او مور له خپل هيواد څخه وباسي؟
- عمر مختار: غوښتل مي چي تاسو له خپل هيواد څخه وباسم، د دي لپاره چي تاسو غاصب او ظالمان يي، اما د ظالمانو او غاصبانو شړل په مسلمانانو واجب دي، البته بريا د الله ج له لوري ده. و ما النصر الا من عندالله العزيز الحكيم

د عمر مختار رحمه الله طلايي خبري

- شايد نور فرصت ونلري چي خپل سر د زمري په څير پورته ونيسي.

عمر مختار

- د صحرا زمري: عمر مختار؛ هغه کس چي د ايتاليا د استعمار د اعدام د طناب لاندي يي د غره په څير ولاړ او مقاومت وکړ، وويل: خبر اوسي چي د هيڅ بهاني د اړتيا په صورت کي د باطل او خرافاتو په وړاندي سر بنکته نکړي، شايد دا احتمال مخ ته رانشي، چي د بيا سر پورته کولو لپاره بيا هيڅ موقع پيدا کړي.
- خپلو بچيانو ته قرآن کریم ور زده کړي، ځکه چي قرآن کریم هغه څه چي بايد زده يي کړي درته وبنايي.
- مور نه تسليم کيږو، بريالي کيږو يا شهيدان کيږو دا کار پای نلري.
- الله ج ته آزاد پيدا کړی يي، نو څرنگه چي آزاد پيدا شوی يي آزاد وواوسه، آزاد انسان هغه دی چي فکر يي، عقل يي، عقیده او ځمکه يي په نورو ونه پلوري.

عمر مختار

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**